

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. H.C. van der Ent, Elburg; Ds. H. van Leeuwen, Driebergen; Ds. L.W. van der Meij, Alphen a.d. Rijn; Ds. D. Slagboom, Katwijk aan Zee; Ds. M.C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; Ds. M. Vlietstra, Zeist; Ds. P. van Zonneveld, Driebergen; A. Beukers, Alphen a.d. Rijn en Joh. van der Lee, Alphen a.d. Rijn.

REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
4231 BP Meerkkerk. Telef. 01837-1357

ADMINISTRATIE

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 01720 - 74202, postrek. 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen a/d Rijn.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,25 per mm. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Door de Pinkstergeest leven

”.....hoeveel te meer zal de hemelse Vader de Heilige Geest geven dengenen, die Hem bidden?”

Lukas 11 : 13b.

Zonder de Pinkstergeest zijn wij niets. Dat is een harde werkelijkheid voor ons die graag iets willen zijn. Doch de Schrift is eerlijk. Van nature liggen we in het dal vol dorre doodsbeenderen. Wij zijn zonder geest, zonder leven, dood in zonde en misdaden.

Altijd weer moeten we terug naar het paradijs. God had goed geschapen. Maar de mens zelf door moedwillige ongehoorzaamheid. Daarom geestelijk gestorven. Dat is onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad. Vlees geworden, waarvan het bedenken is vijandschap tegen God. Vleselijk en verkocht onder de zonde. En straks volgt de lichamelijke dood, en daarna de eeuwige dood. De bezoldiging van de zonde is de dood. Door niets van ons af te wenden. En God is rechtvaardig om met de eeuwige dood te straffen.

Van ons uit is het uitzichtloos en hopeloos. Nooit kunnen wij ons oprichten uit de geestelijke doodstaat. Zeg niet te spoedig: dat doe ik niet. Want het zit in ons om het op allerlei manier te proberen. 't Valt ook niet mee om het aan de weet te komen dat het aan onze kant vastzit.

Eén ding is voor ieder nodig. Dat is de Heilige Geest.

De Heilige Geest is de derde Persoon van de drieënige God. Hij is niet een kracht, maar ook God. En als God is Hij almachtig en onwederstandelijk. Hij gaat alle macht en kracht te boven. Niets kan Hem evenaren en wederstaan. Hij grijpt een dood mens aan. Hij wederbaart. Hij doet doden horen de stem van de levende God. Hij doet doden opstaan uit de dood, en leven. Hij leidt in alle waarheid, de waarheid omtrent onszelf, de waarheid omtrent God, de waarheid omtrent Jezus Christus. Hij overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel. Hij maakt plaats voor de Zaligmaker, de Borg, de Middelaar. Hij werkt het ware geloof dat de Heere Jezus toeëigent. Hij maakt van vleselijk tot geestelijk. Hij grijpt het vlees aan, en herschept en herstelt. Hij maakt weer tot beeld van God, profeet, priester en koning. Een Godhater wordt weer Godlover.

De Heilige Geest wordt gegeven door de hemelse Vader. Hij is dus gave. Een gave die niet verworven wordt door iets van ons. Zelfs niet door één zucht van ons. Die gave is verworven door Jezus Christus. Om die gave te kunnen geven, dat heeft God Zijn enige Zoon gekost. Om die gave te verwerven, dat heeft Jezus Christus Zijn bloed, Zijn leven gekost. Voorwaar — die gave is niet zo maar verworven!

Die gave is daarom tenvolle genade-gave. Wij kunnen er niet over beschikken, en wij kunnen geen rechten laten gelden. Enkel uit genade wordt die gave gegeven. Welk een boodschap voor een mensenkind dat alles verzondigd en alles verbeurd heeft! Bovendien wordt u het adres bekend gemaakt waar u die gave kunt verkrijgen. Ook dat is belangrijk, zeer belangrijk. Het adres is de hemelse

Vader. Hij schenkt uit goedheid, zonder peil, ons 't eeuwig, zalig leven.

Aan wie wordt dat Godsgeschenk gegeven? We hoeven er niet naar te raden. 't Staat er zo heel duidelijk. Aan degenen die Hem bidden. U ziet het op de Pinksterdag. Wie worden vervuld met de Heilige Geest? Wel — die 120 die tien dagen bijeen waren in bidden en smeken. Hier hebt u de bevestiging van 's hemelswege dat de Heilige Geest aan bidders wordt gegeven.

Bovendien — dit woord dat de Heilige Geest gegeven wordt aan bidders, is door de Heere Jezus Zelf gesproken! En Hij is de Waarheid. Ik weet satan blaast andere dingen in. Hij zegt u moet eerst dit en eerst dat. U moet eerst een beter mens worden. U moet eerst weten een uitverkorene te zijn.

Hoort Hem toch betuigen: de Heilige Geest wordt aan bidders gegeven! U zegt: bidden en bidden dat is twee. Dat is juist. Maar u wilt toch niet de grond van de gave gaan verleggen van het werk van de Heere Jezus naar uw bidden?

't Is te begrijpen als u leert inblikken in uw onheiligheid, dat u denkt: hoe zou de Heilige Geest mij ooit gegeven kunnen worden? Die gedachte is evenzeer begrijpelijk als u leert een streep te halen door uw bidden.

Maar hoort die woorden van de Heere Jezus: "hoeveel te meer.....". De Heere Jezus sprak van iemand die midden in de nacht klopte op de deur van het huis van zijn vriend en vroeg om een brood. De Heere Jezus sprak van een zoon die zijn vader vroeg om een ei.

Zowel die vriend als die vader voldoen aan het verzoek. Al is het middernacht men stuurt een vriend niet weg, en een vader geeft niet aan zijn zoon een slang in plaats van een ei. We zijn boos en verdorven, maar zo handelen we niet met een vriend, en zo handelt een vader niet met zijn zoon. Nu — zo veel te meer geeft de hemelse Vader aan bidders de Heilige Geest!

Gaat u nu op de knieën? Legt u nu de vinger bij dit woord van de Heere Jezus? Bidt u nu: Heere, hier zegt u het Zelf, U kunt toch niet van Uw woord af, och Heere, och schonkt Gij mij de hulp van Uwe Geest.

't Is een levenskwestie. Zonder de Geest blijven we dood.

Hoeveel doodsheid en dodigheid is er niet in het kerkelijke leven? Hoeveel openbaring is er niet van het vlees, de natuurlijke mens? Hoe hoog kunnen we niet kerkmuren optrekken? Hoe kunnen we elkaar niet bestoken met leerstellingen? Wat een liefdeloosheid is er niet en een veroordelen en verwerpen!

De kerk vóór het Pinksterfeit lag tien dagen op de knieën, en het werd Pinksterfeest!

Hebben we al eens een dag op de knieën gelegen? Hebben we al eens een nacht met de Heere geworsteld, pleitend op dit woord van de Heere Jezus? 't Gaat toch op een eeuwigheid aan? De tijden zijn ernstig. De tekenen zeggen ons: weldra komt de Heere Jezus weder. Hij komt weder om te oordelen de levenden en de doden. Bovendien — we zijn sterfelijk en vergankelijk. Het kan onze laatste dag zijn, en dan voor Gods rechterstoel geplaatst. En zoals de boom valt, blijft hij eeuwig liggen.

Och smeeek toch aan de troon der genade, pleit toch op dit woord van de Heere Jezus!

In het teksthoofdstuk staan ook die woorden: Bidt, en u zal gegeven worden; zoekt, en gij zult vinden; klopt, en u zal opengedaan worden. Want een iegelijk, die bidt, die ontvangt; en die zoekt, die vindt; en die klopt, die zal opengedaan worden.

Het woord is duidelijk: aan bidders wordt de Heilige Geest gegeven. In geen andere weg. In die weg wordt het Pinksterfeest. Door de Pinkstergeest leven, waarlijk leven, eeuwig leven.

Ds. v.Z.

Van de administratie

Aan giften mochten we in de afgelopen periode f 145,- ontvangen, waarvoor hartelijk dank, terwijl we 6 nieuwe abonnees, die zichzelf opgaven of opgegeven werden, mogen welkom heten in onze lezerskring.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn, tel. 01720-74202, giro 704350.

Van de Redactie

1. **Ontmoetingsdag te Kampen.** We herinneren even aan de ontmoetingsdag, die D.V. te Kampen zal worden gehouden op zaterdag 29 augustus a.s. In de morgensamenkomst hopen te spreken de predikanten Blom, Van Heteren en Van Dijk; in de middagsamenkomst de predikanten R. Kok, Van Zonneveld en Vlietstra.

2. **Ontmoetingsdag te Sliedrecht-centrum.** Het gaat om de ontmoetingsdag, die al gehouden is op 25 april j.l. Ik ontvang nog een nagift van f 15,30, waardoor het totale bedrag aan giften en collecten boven twaalfduizend gulden gekomen is. Hartelijk dank.

B.

Voor u gelezen

3.

(In 't jaarboekje onzer kerken van 1896)

Een kleine bladzijde uit de portefeuille van een

Op een zomeravond van 1866 liep een eenvoudig man, blijkbaar in diep gepeins verzonken, door de woelige straten van een onzer grootste handelssteden. Hij keerde van zijn drukke bezigheden huiswaarts.

Het was hem aan te zien, dat zij ziel in een ernstige stemming verkeerde. Wat daarvan de oorzaak was, was vermoedelijk voor allen een geheim gebleven, indien hij het ons niet had meegedeeld.

Door een broeder, die ook lid was der in 1834 uitgeleide Christ. Geref. Kerk (toen bekend als de Afgescheiden Kerk in Nederland), was hij herhaalde malen met nadruk aangezocht om in een der dorpen nabij de stad wat goeds voor het koninkrijk Gods te verrichten.

In dat dorp had de vrij grote Ned. Herv. gemeente twee predikanten, — de één van ethische, de ander van moderne richting. Zij konden de waarheidlievenden in hunne gemeenten niet voeden. Ook waren er in het dorp een zestal Afgescheidenen en zeven leden der Gereformeerde gemeente onder 't kruis, die, wanneer zij niet door weersgesteldheid, door ziekte of op andere wijze werden verhinderd, in de stad kerkten.

Gingen zij niet in de stad ter kerk, dan zetten zij zich "met een boekje in een hoekje". Zo

ontstond er langzamerhand een gezet gezelschap, en indien dit gezelschap nu maar gezond had kunnen heten, dan had het veel kunnen vergoeden van wat de bezoekers moesten missen, als zij niet naar de kerk konden gaan. Doch gezond was het gezelschap niet; er werden zeer onbijbelse gevoelens geleeraard, die bij 't grootste gedeelte der bezoekers een dodelijke lijdelijkheid veroorzaakten, die men voor gewettigd wilde laten doorgaan door een scheve beschouwing van onze afhankelijkheid van de werkende genade. En die toestand van het gezelschap werd er niet beter op, toen iemand uit een naburig dorp zich op het voorgestelde plaatste en de leiding van het gezelschap op zich nam. Deze man, die zich een eikeboom in de genade waande, leerde o.a. dat niemand het mocht ondernemen, tot de Heere Jezus te gaan, tenzij hij eerst met de eerste Persoon, als Rechter, "in vlakte" stond, wat naar zijn zienswijze betekende, dat de mens eerst in de hel moest neerzinken en dit goedkeurde op die wijze, dat het hem hetzelfde was of God er hem uit verlost of niet. En indien de mens niet zo diep vernederd en zó geheel en al aan zichzelf verloochend was, dan was zijn vluchten tot de Heere Jezus een laakbare daad van eigenliefde, enz.!

Die toestand van het z.g. gezelschap was bekend aan onze eenvoudige man, die het aanzoek ontving, daar voor Gods koninkrijk iets te doen. Hij was daartoe, gelijk men verwachten kon, niet licht te bewegen. Allerlei bezwaren stonden hem ervoor in de weg. Wel zou hij daar ter plaatse gaarne andere toestanden zien geboren worden; maar..... zou hij daaraan iets kunnen doen, hij, zo onbekwaam, zo onbesneden van tong, die zelfs de eerste beginselen der Nederlandsche taal niet machtig was? En zulk een zou gaan oefenen?!

Neen, dat kon niet!" Echter liet de aanzoeker niet af; steeds weer klopte hij met hetzelfde dringende verzoek bij hem aan. Dit was mede de oorzaak, dat onze eenvoudige man de zaak voor de Heere bracht, en..... na vele dagen van worsteling en strijd kwam hij tot het besluit, om, hoe schreupel dan ook, zich onder biddend opzien tot de Heere, te geven voor de arbeid, die men van hem vraagde, en zich met de broeder, die hem had aangezocht, aan genoemde taak te wijden.

In 1862 vingen de beide broeders met dit werk aan. Een ruim vertrek, waarin voor ruim 80 personen plaats was, werd gehuurd; en hoewel men met felle tegenstand van de zijde der Hervormden te kampen had, kennelijk zegende de Heere de eenvoudige lekenarbeid; want na vier jaren arbeid bezat de "vereeniging" reeds een eigen gebouw met ruim 300 zitplaatsen. Drie jaar later, in 1869, werd zij een gemeente der Christ. Geref. Kerk. Toen trok ons tweetal broeders zich wijselijk van de arbeid als oefenaar terug en maakte plaats voor bekwame leer-aars. — Tot grote smart van onze oefenaar behoort ook deze gemeente echter onder de grote menigte gemeenten, die de Rooversynode van 1892 in handen der Doleerenden speelde. —

De eenvoudige man nu, dien wij op de bewuste zomeravond in diep gepeins langs de straat zagen gaan, was toen reeds vier jaar niet ongezegd met zijn vriend op bedoeld dorp werkzaam. Thans was het Zaterdagavond ongeveer 9 uur. Het was zijn beurt om de volgende dag te oefenen. Heel de week had hem de vraag reeds bezig gehouden, waarover hij op deze Zondag toch wel zou spreken; doch hij kon maar geen tekst vinden. Hij dacht aan de menigte, die morgen uit verschillende dorpen zou opkomen om hem te horen, aan de zeer korten tijd voor voorbereiding, die hem nog restte, enz. Het angstzweet brak hem uit en kommer vervulde zijn hart.

En toch zag men de man de volgende morgen in opgeruimde stemming de stad verlaten, op weg naar het dorp, waar hij zou "oefenen". Vanwaar die ommekeer? Wat was er sedert de vorige avond, toen hij daar zo bedrukt langs de straat trad, gebeurd?

Nadat hij Zaterdagavond zijn woning was binnengetreken, had hij zich gehaast naar een afzonderlijk vertrek en zijn hele bibliotheek (die toen bestond uit een keurige Sta-

ten-bijbel, de Bijbelvertaling van Patrick, Polus en Wels en het Bijbelsch woordenboek van Staring) ter tafel gehaald en was met ijver zijn onderzoek begonnen. Hoe ijverig hij echter ook zocht, vinden kon hij maar niet. En het was hem, alsof de waarheid steeds meer gesloten voor hem bleef. De klok sloeg reeds één uur in de nacht, en daar zijn vermoeide lichaam de vraag naar rust deed gelden, besloot hij, geheel moedeloos geworden, zijn legerstede op te zoeken om nog enkele uren te kunnen rusten. Onder allerlei redeneringen schikte hij zich daartoe. Wat zou er de volgende dag van zijn oefenen worden? Hoe smartte het hem, dat zovelen, die grote afstanden zouden afleggen om onder zijn oefenen te zitten, morgen heerlijk te-leurgesteld zouden worden! Maar, zo rede-neerde hij al verder, God zal mij willen tonen, dat Hij mij voor dit werk niet wil gebruiken; ik moet mij dus in deze weg schikken en ik zal morgen maar een oude gedrukte predikatie meenemen, die lezen en ter vergadering oprecht mededelen, dat ik mij voortaan aan het oefenen zal onttrekken, nu de Heere mij deed zien, dat Hij mij in dien zin niet als Zijn instrument wil gebruiken.

Onder die overwegingen waren de boeken spoedig van de tafel geruimd en begaf hij zich naar zijn slaapvertrek. Daar boog hij zijn knieën en droeg zich en de zijnen aan de bescherming des Heeren op; maar ook liet hij niet na de Heere te zeggen, waarom hij zich voortaan aan het oefenen meende te moeten onttrekken.

Maar..... hoe wonderlijk zijn Gods wegen en de ommegangen en uitlatingen des Heeren aan het hart van Zijn arme kinderen! Aan het einde zijner beden gekomen, wordt hij, eer het "amen" over zijn lippen komt, op eens bepaald bij de woorden: "loopt also, dat gij dien moogt verkrijgen!" Indien hij zijn gevoel hier aan het woord had laten komen, had hij duidelijk gehoord: dit is de vinger Gods! Nog een ogenblik bleef hij in stille overdenking en het was in zijn ziel: "Heere! In het verborgene maakt Gij mij wijsheid bekend!"

Nu ging onze broeder niet naar bed, maar keerde naar zijn boeken terug. Dat die tekst juist zo en niet anders in de Bijbel stond, geloofde hij vast, maar waar die tekst te vinden? Een concordans bezat hij niet, maar hij geloofde, zo de Heere wilde, dat hij over die tekstwoorden zou spreken, de Heere Zelf hem wel die woorden zou aanwijzen. Met die bede sloeg hij de Bijbel open en..... inderdaad lag de tekst vlak voor hem, n.l. I Kor. 9 : 24b.

Enige ogenblikken zat hij daarop in stille overpeinzing en, naar zijn eigen mededeling, heeft hij zich nimmer zó vlug, zó aange-naam en met zoveel zegen voor zijn eigen hart ter behandeling van een tekst voorbereid als ditmaal.

Geen wonder dus, dat wij onze oefenaar de volgende morgen met een opgewekt gemoed, dat zich op zijn gelaat aftekende, naar het dorp zien gaan, waar hij over I Kor. 9 : 24b zal spreken.

Het gebouw - zo werd de plaats van samenkomst nog genoemd, daar alle kerkelijk vormen nog ontraken — was geheel met hoorders gevuld, toen onze oefenaar binnentrad. En onder de schare zat op de eindstoel van de eerste rij een vrouw, die onder het volk Gods daar ter plaatse bekend was als een ziel, die een nieuw leven bezat en meermalen had medegedeeld, hoe zij aan haar christendom was gekomen.

Aan onze oefenaar echter was zij, wat het deugdelijke van haar gronden betrof, geheel onbekend.

De oefenaar ving zijn eenvoudige Schriftbeschouwing naar aanleiding van I Kor. 9 : 24b aan met het verband van de tekst een weinig toe te lichten. Hij wees erop, hoe de Apostel zijn toegevendheid in vele dingen ter navolging aanpreekt, ook met het oog op het genadeloon, dat men wenste deelachtig te worden. De Apostel stelt de zaak zelf voor onder beeldspraak in vs. 24 en 25, en in vs. 26 en 27 stelt hij de overbrenging dier beeldspraak voor, een beeldspraak, die ontleend is aan de Griekse volksspelen (wedrennen) en wijst op de afgebakende loopbaan, gewoonlijk 125 passen lang, die moest gelopen worden om de

prijs te erlangen, die aan 't eind van de baan voor de overwinnaar was opgehangen. Naar aanleiding van de tekst sprak onze oefenaar over de christelijke loopbaan en wees a) op de hartelijke vermaning van de Apostel: "loopt also", en b) op het loon, dat aan dat "also lopen" was verbonden, n.l. dat ge dien moogt verkrijgen."

Allereerst helderde hij het beeld (de loopbaan) een weinig op en deed uitkomen: a) het middel, waardoor zij, die wensten mede te dingen, van regeringswege tot lopers op de baan werden toegelaten, nadat door herauten, in naam der regering, een oproeping was geschied, b) dat zij door een poort toegang tot de renbaan of loopbaan verkregen, zich daar, in een daarvoor ingericht vertrek, bijna geheel ontkleedden en het lichaam geheel met olie bestreken.

Wordt vervolgd.
v.L.

En zijn huis

Over de kinderdoop is heel wat geschreven en gesproken. Het voor en tegen is belicht geworden. En dat blijkt niet alleen in onze eeuw, maar reeds in de 16e en 17e eeuw.

In de tijd van de reformatie waren het de wederdopers, die fel ageerden tegen de kinderdoop. Bij de wederdopers was de Doop geen daad Gods, waardoor Hij ons Zijn verbond verzegelt, maar enkel een daad van de gelovige, waardoor hij getuigde van wat God aan "de ziel" gedaan had. En wat doet God de Heere op de daad van de gelovige? Hij hecht Zijn goedkeuring daaraan en zet Zijn stempel op het geloof. God de Heere doet alles, na 's mensen keuze voor God en Christus.

Deze grondgedachte komen we ook tegen bij hen, die voor de "herdoop" zijn, of volwassendoop. Er wordt zo positief "nee" gezegd tegen wat in de Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes over het kinderdoop is uitgesproken en beloofd is. Het goed recht nu van de kinderdoop wordt beleden in ons leerboek de Heidelbergse catechismus, zondag 27 - antwoord 74 en ook in art. 34 van de Ned. Geloofsbelijdenis. U moet wat in beide staat maar eens rustig nalezen en op u in laten werken. Het is voluit Bijbels en de kerk heeft in de 17e eeuw op de Dordtse Synode uitgesproken, dat dit zo is en gezien moet worden. Vandaar dat elke doopleer en doopopvatting daaraan getoetst moet worden. Werd dat meer gedaan: het overschatten en onderschatten van de doop zou meer leiden tot en doen leven bij de schatten, die God de Heere in de Doop gelegd heeft. Schatten die schitteren tegen de ontzaglijke werkelijkheid, die de Heere ons predikt in de doop n.l. onze diepe val, onze algehele verlorenheid en doemwaardigheid. Schatten, die wijzen op en spreken van het soevereine, Godverheerlijkende heilswerk Gods in Christus door de Heilige Geest. En daarbij worden ook kinderen betrokken. Aan kinderen wordt gegeven het teken en zegel van Gods verbond en dat geschiedt in en door de Doop. Daardoor wordt het kind niet geplaatst in de zaligheid, maar daardoor komt het kind op dezelfde plaats te staan als kind in Israël. Want de doop is niet boven de besnijdenis gekomen. Zij is niet hoger gesteld dan de besnijdenis, laat het goed onthouden worden: de doop is gekomen in de plaats van de besnijdenis.

Maar, wordt soms opgemerkt, er is in het Nieuwe Testament geen bevel te vinden voor de kinderdoop. Dit behoeft niet. Slechts het teken is gewijzigd. Het bloedige teken werd een onbloedig teken. Dat de Heere meer moest bekend maken was niet nodig. Het meerdere eist men ook niet, wanneer het gaat over de toelating van vrouwen aan het avondmaal. Nergens lezen we in de Schrift daartoe een bevel en toch wordt aan de vrouw een plaats toegekend aan de avondmaalstafel.

Vervolgens attendeert men er op, dat in het Nieuwe Testament geen voorbeeld van de kinderdoop wordt gegeven. Alleen volwassenen werden gedoopt en Jezus heeft gezegd: "Wie geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden". Markus 16 : 16.

Nu moet bedacht worden, dat beide, het Nieuwe Testament en Jezus in Zijn Woorden, uitgaan van de zendingssituatie. We vinden

daarom ook alleen de doop van hem of haar, die als volwassene vanuit het jodendom of het heidendom tot het christendom overging. Ook mag niet voorbijgegaan worden aan het feit dat zowel de besnijdenis als de proselietendoop gezien moeten worden als twee belangrijke wortels van de kinderdoop. En bij beide waren kinderen betrokken. En dat kan van de doop ook gezegd worden. Immers de gegevens in het Nieuwe Testament wijzen duidelijk in die richting. Op verschillende plaatsen wordt gesproken over het huis, of het huisgezin.

In Handelingen 16 lezen we dat Lydia, de purperverkoopster uit Thyatire gedoopt werd en niet alleen zij, maar ook haar huis. Van de stokbewaarder staat in hetzelfde hoofdstuk beschreven dat hij en al de zijnen gedoopt werden en hij verheugde zich, dat hij met al zijn huis aan God gelovig geworden was.

In I Korinthe 16 heeft Paulus het over de doop van het huis van Stefanus. Dit spreken over het huis van iemand heeft een specifiek oudtestamentische achtergrond. In het Oude Testament kan de uitdrukking "met zijn huis" resp. met zijn gehele huis, als een vaststaande uitdrukking beschouwd worden. Vele voorbeelden zijn daarvan te geven. En gelijk in ons taalgebruik het woord "huisgezin" doet denken aan man, vrouw en kinderen, zo moet dit ook opgevat worden wanneer we hetzelfde woord tegen komen in het Oude Testament. Ja zelfs het woord "huis". Ter illustratie een enkel voorbeeld daarvan. In Genesis 45 gaat het over de instructies van Farao aan Jozef. En die instructies waren bijzonder bestemd voor zijn broers. De broers van Jozef moesten terug gaan naar Kanaän en vandaar hun vader en hun huisgezinnen nemen en zich vestigen in Egypte. In Egypte beloofde Farao het beste deel van het land te geven. Bij de huizen van de broers van Jozef hoorden ook de kinderen, zelfs de allerkleinsten, zoals blijkt uit de vermelding van de bijzondere voorzieningen, die voor hen getroffen werden. (Genesis 45 : 19).

In I Samuël 1 wordt ons verteld hoe Elkana ieder jaar met zijn gehele huis naar het heilgdom in Silo ging om het jaarlijkse slachtoffer en het gelofte-offer te brengen. Tot het huis van Elkana moeten ook kinderen behoord hebben, want als uitzondering wordt speciaal vermeld dat Hanna met de nog niet gespeende zuigeling Samuël thuisbleef. (I Samuël 1 : 21-22).

Ook mag niet voorbijgezien worden, wanneer over het huis van iemand gesproken werd en dat zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament sterk de eenheid van het gezin uitkomt. En die eenheid werd bijzonder beleefd. Dat valt ons in bepaalde gezinssituaties bijzonder op. De beslissingen van het gezinshoofd waren dan ook op grond van de eenheid van het gezin van beslissende betekenis voor het gehele gezin. En dat gezin kon nogal omvattend zijn. Want tot het gezin konden behoren familieleden alsook slaven met hun gezinnen.

In onze samenleving kunnen veranderingen in het leven van het gezinshoofd ook van betekenis zijn voor het gehele gezin. We kennen de opmerking: "wat een vreugde voor zijn gezin" en "wat lijdt zijn gezin daaronder".

De blijdschap nu van de stokbewaarder over de rijke genade des Heeren, was een vreugde waarbij ook geheel zijn huis betrokken werd. Ja de indringende oproep en de heilstoezegging gedaan door Paulus en Silas aan de stokbewaarder, kwamen ook tot zijn huisgezin. Immers we lezen: "Geloof in de Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden, gij en uw huis". (Handelingen 16 : 31).

Niemand durft te betwisten dat als gesproken wordt over "huis" dat daar alleen gedacht moet worden aan volwassenen. En gestel dat dit gedaan moet worden, zouden we mogen stellen dat er onder het Oude Verbond alleen een teken zou zijn van het Verbond en onder het Nieuwe niets? Dus geen enkel teken, nu, voor het kind? Dan geldt nog voluit de besnijdenis en dat gelooft men niet.

De volgende argumenten n.l. het niet verstaan van de Doop door kinderen en de onbevestigde vraag: "zal het kind wel tot geloof komen?", gaan niet op. Het kind onder Israëel verstond de besnijdenis ook niet en toch beval de Heere het te laten besnijden. Ver-

volgens wordt er niet gedoopt op grond van geloof, maar op grond van Gods bevel.

Tenslotte moet ook gelet worden op de plaats van het gezin. Het gezin behoort tot de gemeente en dat met de vader. Vandaar dat in antwoord 74 van zondag 27 staat: "dat de jonge kinderen met de volwassenen in de gemeente begrepen zijn" en daarom ontvangen zij als kinderen der gemeente het teken en zegel van de Heilige Doop.

De ouders nu hebben als eerste de plicht en de roeping om hun kind, hun kinderen te onderwijzen. Te onderwijzen in Gods Verbond en woorden. Te onderwijzen in wat God de Heere in de doop bezegelt en bekrachtigt. En de kerk heeft in en door haar ambtsdragers ook de plicht en de roeping dit te doen. Veel heeft de doop ons te zeggen. Zowel ouderen als jongeren. We zijn kinderen des toorns, daar begint het onderwijs mee. We zijn ook kinderen van het koninkrijk en daar dragen we het teken van mee. Maar er is ook de werkelijkheid van het buiten geworpen worden als kinderen van het koninkrijk. In Mattheüs 8 staat: en de kinderen des Koninkrijks zullen buiten geworpen worden. En juist daarom spreekt de Doop zo klemmend over de noodzaak en de mogelijkheid van de wedergeboorte.

Die wedergeboorte hebben we allen nodig. Zij is bij God de Heere te verkrijgen en te bekomen. De Doop onderwijst ook in onze algehele onreinheid en totale verlorenheid. Door het doopwater wordt zij ons aangewezen. In het water van Gods toorn zouden we eeuwig moeten verzinken. En dit is naar recht verdiend. Hetzelfde doopwater getuigt ook van de zoendood en het zoenbloed van Jezus Christus, waarin reinigmaking en zaligheid is. De Doop richt ons ook op het rijke, heilvolle werk van de Heilige Geest.

Wat groot is het, dat daarover gesproken mag worden in gezin en kerk. Wat groot is het dat daarom gebeden mag worden in gezin en kerk. De Heere van de Doop, Die laat dopen en beveelt te dopen geve te verstaan wat in de Doop vastligt en Hij schenke rijk de beleving, waarvan Hij spreekt in de Doop.

Elk, die Hem vreest, hoe klein hij zij of groot,

Wordt van dat heil, die weldaân, deelgenoot;

Hij zal ze groter maken,

En z' u, zowel als 't kroost dat gij bemint,

Dat, nevens u, zich aan Gods wet verbindt,

In dubb'le maat doen smaken.

en

's Heeren gunst zal over die Hem vrezen

In eeuwigheid altoos dezelfde wezen;

Zijn trouw rust zelfs op 't late nageslacht,

Dat Zijn Verbond niet trouweloos wil schenden,

Noch van Zijn wet afkerig d'oren wenden,

Maar die, naar eis van Gods Verbond, betracht.

Ds. M.C. Tanis.

Laus Deo 37.

Adams vrije wil

Toen God de mens schiep, was hij volmaakt in verstand en wil. Zijn rede, verstand, inzicht en oordeel waren voldoende tot besturing van zijn aardse leven. Ja, voldoende om hem te doen opstijgen tot Góð en de eeuwige zaligheid. En zijn wil was geheel in overeenstemming met de leiding die zijn verstand, zijn rede hem gaf. Bovendien: "in deze volmaakte toestand was de mens in het bezit van een vrije wil, waardoor hij, als hij 't wilde, het eeuwige leven kon verkrijgen". Hij kón het eeuwige leven verkrijgen, zegt Calvijn. Maar als hij dit zo stelt, ziet hij daarbij niet op de verbórgen voorbeschikking Gods maar op de natúúr van de mens. "Adam kon dus staande blijven, als hij wilde, daar hij slechts door zijn eigen wil gevallen is. Maar omdat zijn wil naar beide zijden gebogen kon worden, en hem geen standvastigheid gegeven was om te volharden, daarom is hij zo gemakkelijk tot de val gekomen".

God gaf Adam geen standvastigheid om te volharden. Calvijn voelt wel dat hij met deze uitspraak vragen oproept: Was het juist dat God de mens met zo'n zwakke wil op zulke

"glibberige bodem" plaatste, n.l. met zijn proefgebod?

Toch acht Calvijn dit bezwaar tegen Gods doen ongegrond. "Want het zou niet passend geweest zijn, dat God door déze bepaling gebonden werd, dat Hij een mens zou maken, die óf niet kón, óf in 't geheel niet wilde zondigen. Wel zou zulk een natuur voortreffelijker geweest zijn; maar rondweg van God te eisen, dat Hij dit de mens had móeten verlenen, zou meer dan onrecht zijn; want aan Zijn oordeel stond het zoveel of weinig te geven, als Hij wilde. Waarom Hij echter de mens in de kracht der volharding niet staande heeft gehouden, is in zijn raad verborgen. ónze taak is het echter wijs te zijn in matigheid". En met een uitspraak van Augustinus verduidelijkt Calvijn nog eens zijn bedoeling: "De mens had wél ontvangen het kúnnen, indien hij wilde, maar hij had niet het willen om te kúnnen; want op dít willen zou de volharding gevolgd zijn". God was niet verplicht om Adam een wil te geven die niet naar beide zijden, goed en kwaad, kon overhellen. Ja God zou aan Adams val zelfs "stof tot eigen roem" ontnemen.

Voor de val stond de mens de keuze van goed en kwaad vrij. In zijn verstand en wil was de hoogste volkomenheid en alle delen van de ziel, die de werktuigen daarvan waren, waren behoorlijk gesteld tot gehoorzaamheid. "Totdat hij (door zichzelf in het verderf te storten, al zijn gaven (ook van verstand en wil) bedorven heeft.

Velen willen weliswaar niet erkennen dat zowel het menselijk verstand verduisterd, als de wil verkeerd en gebonden is. De filosofen houden het beginsel vast "dat de mens geen redelijk wezen zou zijn, als hij niet de vrije keuze van goed en kwaad had". Maar erger is het dat er mensen zijn die zich uitgeven voor "discipelen van Christus", nog vasthouden aan de leer van de vrije wil. Dat zij "in de verloren en in geestelijke ondergang verzonken mens nog een vrije wil zoeken en delen tussen de stellingen der wijsgeren en de hemelse leer". Calvijn noemt ze "geheel en al onwijs". Hij zal ze in het vervolg gaan bestrijden.

Inst. I, XV, 8.
Ds. L.W. van der Meij

Uit andere bladen

1. In het laatste nummer van *In de rechte straat*, maandblad voor het getuigend gesprek met Rome, 30e jaargang nr. 5, mei 1987, wordt melding gemaakt van het feit dat het ex-priesterhuis "De Wartburg" 25 jaar geleden geopend werd. Dit huis gaat uit van de stichting "In de rechte straat", gevestigd te Velp Gld. De opening geschiedde indertijd onder grote belangstelling. We kunnen daarvan in het maandblad lezen.

In een bijlage vonden we nieuws over projecten. We lezen daarin o.a. over Francisco Rodriguez, evangelist in Ponferrada in Noord-Spanje.

"Nadat" — zo staat er — "zijn ogen werden geopend voor de dwaalleer van Rome, heeft Rodriguez z'n priesterschap in de R.K. Kerk neergelegd. Hij heeft een aantal jaren op onze Wartburg in Velp doorgebracht en in die tijd heeft hij zich kunnen bekwamen en verdiepen in de leer van de Reformatie. Immers leefde in hem een groot verlangen om in zijn vaderland Spanje het Evangelie van vrije genade aan zijn landgenoten te verkondigen.

Z'n wens en roeping zijn in vervulling gegaan en hij mag nu al weer een aantal jaren in Spanje als evangelist werkzaam zijn. Vooral in de begintijd bleven hem moeite en strijd niet bespaard. Waar de Heere Zijn Kerk bouwt breekt de strijd los. Dat leert ons het Woord van God en dat wordt door de eeuwen heen in de geschiedenis van de Kerk bevestigd. Maar daar was niet alleen de strijd en de tegenkating, maar ook en vooral het onwederstandelijke werk van de Heilige Geest. In de loop der jaren vormde zich een kleine gemeente (nu ongeveer 35 personen), die regelmatig bijeenkomen onder de prediking van het Woord en bij de Bijbelstudie."

2. In het nummer van april 1987, 31e jaargang nr. 10, van de: *Zendingsbode*, orgaan van de

Stichting Spaanse Evangelische Zending, lezen we ook over arbeid in Spanje. Ons trof het artikel onder de titel: *een zeer belangrijke beslissing*. We nemen dat hieronder over:

"Na uitvoerig beraad heeft het bestuur in haar vergadering van 8 april een werker voor Spanje kunnen benoemen.

Zoals onze lezers weten, werd in het november-nummer van dit blad een oproep geplaatst voor een uit te zenden werker. En in het februari-nummer van dit jaar werd deze oproep herhaald. Op beide tijdstippen werden gelijktijdig overeenkomstige advertenties opgenomen in het Reformatorisch Dagblad.

We mochten echter in contact komen met de heer M. Aleman te Elspeet. De heer Aleman heeft 10 jaar, van 1975 tot 1985, in Kenya gewerkt voor de Reformed Church of East Africa, via bindingen met de Gereformeerde Zendingsbond in de Nederlandse Hervormde Kerk. Hij heeft daar het echte veldwerk gedaan, hij heeft het opzicht gehad op het lectratuurwerk, en is op organisatorisch gebied werkzaam geweest.

Tijdens zijn verblijf in ons land na 1985 heeft hij recentelijk zijn theologische opleiding voltooid, op grond waarvan hij door de bevoegde instanties van de Nederlandse Hervormde Kerk is toegelaten tot de evangeliebediening.

We hebben met de heer en mevrouw Aleman een aangenaam contact gehad. Veel werk zal er in de komende tijd verzet moeten worden om alles in orde te krijgen voor hun uitzending; dat is onvoorstelbaar veel! Reeds snel zal begonnen worden met de taalstudie. Door de Raad van Bestuur is een commissie benoemd die dit alles hoopt te verrichten. Reeds lange tijd werd de behoefte gevoeld een geestverwant landgenoot naar Spanje uit te zenden, en nu mochten we dan tot deze stap komen. Een stap die gezet werd in het besef dat zonder de gunst en hulp des Heeren al onze werkzaamheid niets uithaalt maar ook, dat wanneer we geloven mogen in Gods weg te zijn, er zegen voor Spanje van zal uitgaan.

Het bestuur nam dit besluit in een vergadering waarin alle bestuursleden aanwezig waren — ook ds. Beekhuis kon voor het eerst weer een vergadering bijwonen — en geheel eensgezind. Moge uit alles blijken dat dit besluit genomen is in afhankelijkheid van de Heere, en dat de arbeid en de persoon van de heer Aleman gedragen wordt, niet alleen door de belangstelling, maar vooral door het gebed van onze achterban."

In hetzelfde nummer van genoemd maandblad wordt de vraag gesteld: *Wat doet de SEZ nu allemaal in Spanje?*

Deze vraag wordt als volgt beantwoord: Verspreiding van Bijbels en goede lectuur: Kort Begrip, Institutie, de Christenreis, Genade overvloeïende, beide van Bunyan, verder jaarlijks honderdduizenden tractaten.

De Heere moge de arbeid van het evangelie ook in Spanje gebruiken tot heil van zondaren en tot verheerlijking van Zijn Naam.

B.

De weg Zijner getuigenissen 8.

We komen tot hoofdstuk 7: *Het beeld Gods*. De eerste paragraaf gaat over *Godskennis en zelfkennis*. Na een aanhaling uit de Institutie van Calvijn schrijft drs. De Vries:

"Ware zelfkennis veronderstelt, dat de mens zichzelf ziet zoals God hem ziet. Bij het verkrijgen van ware zelfkennis is de Bijbel ons enige richtsnoer. De mens neemt onder de schepselen van God een bijzondere plaats in. Hij is de kroon van de schepping. Terwijl in Genesis 1 van de dieren gezegd wordt dat ze naar hun aard geschapen zijn, lezen we van de mens dat hij naar het beeld Gods is geschapen. Aan de schepping van de mens ging een bijzondere beraadslaging van God vooraf. (.....) Wat we onder het beeld Gods verstaan, is bepalend voor onze kijk op de plaats en taak van de mens, de christen en de kerk ten opzichte van God, de naaste en de wereld.

In de volgende paragraaf over *de inhoud van het beeld Gods* lezen we o.a.: "De mens is

geschapen om eeuwig in gemeenschap met God te leven. In de gemeenschap met God, in het kennen van God vindt de mens zijn bestemming. Alle andere relaties en activiteiten zijn daaraan ondergeschikt. De scheppingsgeschiedenis eindigt met de mededeling dat God op de zevende dag van al Zijn werk gerust heeft. Ook hierin mag de mens beelddrager van God zijn. In Hebr. 4 vers 9 lezen we: "Er blijft dan een rust over voor het volk Gods." De wereldgeschiedenis loopt uit op de eeuwige sabbat (vgl. ook Augustinus: "De Civitate Dei", boek 22, hoofdstuk 30). God zal dan alles en in allen zijn. God had de mens geschapen, opdat Hij zijn God en de mens Zijn kind zou zijn. Wanneer de eeuwige sabbat aanbreekt, zal dat voor hen die vrijgekocht zijn door Christus' bloed en vernieuwd door Gods Geest ten volle werkelijkheid worden. Vanwege de zondeval kan de eeuwige sabbat alleen maar aanbreken door het werk van Christus.

Omdat de mens beeld Gods is, vertoont hij de trekken van zijn Schepper. Hij is vervuld met gerechtigheid en heiligheid, opdat hij in zijn handel en wandel volmaakt zou kunnen zijn, zoals zijn Schepper en Vader in de hemelen volmaakt is. (.....) Evenals de heerlijkheid Gods in de tempel woonde, zo woont ze ook in de mens als beelddrager van God. In de mens weerspiegelt zich de heerlijkheid van Gods majesteit. Daarom is de mens van harte bereid en in staat om Gods wil te doen. Daarbij is de wet van God als de uitdrukking van Gods onveranderlijke wil zijn leidraad. Het beeld Gods wijst op de bijzondere oorsprong en hoge waardigheid van de mens. De mens is een Koningskind.

Hierna volgen paragrafen over *Het beeld Gods en de onsterfelijkheid van de ziel en Verlies en herstel van het beeld Gods*. In laatstgenoemde paragraaf zegt drs. De Vries o.a.: "De mens beantwoordt niet meer aan het doel waartoe hij geschapen is. In plaats dat de mens de heerlijkheid van zijn Schepper weerspiegelt, vertoont hij de trekken van de vader der leugenen (vgl. Joh. 8 vers 44). (.....)

Het werk van Christus is gericht op de vernietiging van de zonde. Christus heeft de zonden verzoend en de levendmakende Geest verworven. Door de inwoning van de Heilige Geest in het hart wordt in beginsel het beeld van God in de mens hersteld. We gaan dan de oude mens afleggen en de nieuwe mens aandoen, die naar God geschapen is in ware rechtvaardigheid en heiligheid." Drs. De Vries zegt nog meer, maar we moeten het hierbij laten. Zie blz. 122 en 123.

We gaan aan een paar paragrafen voorbij en noemen alleen de laatste paragraaf *Het beeld Gods en de kerk*. Zie blz. 126. Ook hierin neemt de schrijver het terecht op voor wat de belijdenisgeschriften zeggen.

Hoofdstuk 8 gaat over *Het koninkrijk Gods*. "In de Bijbel neemt het gegeven van het koninkrijk van God een zeer belangrijke plaats in. (.....) De komst van het koninkrijk van God moet gezet worden in het kader van de verheerlijking van Gods Naam." In twintig blz. handelt drs. De Vries over *de komst van het koninkrijk Gods, het koninkrijk Gods en de kerk, hoe spreken we over het koninkrijk Gods en de wereld?, het koninkrijk Gods en betekenis van de verzoening en de wortels van de moderne koninkrijk-Gods-theologie*.

"Wat betreft de verhouding tussen de kerk en de wereld: in deze bedeling staat naar het Woord van God ons leert de tegenstelling tussen de kerk en de wereld op de voorgrond. Dat komt niet omdat de schepping op zich zondig is, maar omdat sedert de zondeval heel deze wereld in het boze ligt. Naar haar wezen wordt de kerk gevormd door hen die geroepen zijn uit deze tegenwoordige, boze wereld. De leden van het lichaam van Christus zijn uit de macht van de duisternis getrokken en overgezet in het koninkrijk van de Zoon van Gods liefde. Binnen de kerk is kaf en koren; zijn vruchtbare en onvruchtbare ranken. De levende leden van de kerk hebben het onderpand van de Heilige Geest ontvangen. Daaruit volgt dat ze door de Geest de werkingen van het lichaam der zonde gaan doden. Ze zijn herkenbaar aan hun heilige en godzalige wandel. Het beeld Gods is in

beginnsel in hen hersteld en hun begeerte is om meer en meer aan het beeld des Heeren gelijkvormig te worden. De kinderen Gods worden door de Geest des Heeren van heerlijkheid tot heerlijkheid veranderd. De heerlijkheid tot heerlijkheid veranderd. De heersaanschouwen, gaat zich in hun leven weerspiegelen.

Wie in deze wereld de eer van God boven alles stelt, wordt daar automatisch een vreemdeling. De wereld kent immers God niet. De kinderen der wereld houden zich vreemd van de kinderen Gods, omdat die niet mee willen doen met de uitgieting der overdagigheid. Het vreemdelingschap op deze aarde is wezenlijk voor het christen-zijn. De christenen zijn op deze aarde vreemdelingen, gasten en bijwoners. Wanneer zij waardig wandelen aan de roeping waarmee God hen geroepen heeft, zullen zij zichzelf onbesmet van deze wereld bewaren. De kerk is geroepen zichzelf van de wereld te onderscheiden. Juist zo vervult zij haar opdracht in de wereld en bewijst zij de wereld de grootste dienst die denkbaar is. Wanneer de leden van de kerk als kinderen des lichts wandelen, kan God dat als middel gebruiken om hen die in duisternis wandelen, uit die duisternis tot Zijn wonderbaar licht te roepen. Een kerk die gelijkvormig is aan de wereld, is de naam van kerk niet waard. De bruid van Christus wordt op die manier een hoer.

Het wandelen als kinderen des lichts betekent ook, dat er tussen de leden van het lichaam van Christus sprake is van onderlinge liefde en eensgezindheid op basis van het ene geloof, dat eenmaal aan de heiligen is overgeleverd. Het feit dat de christen allereerst een vreemdeling op deze aarde is, betekent niet dat hij zich niet in mag laten met maatschappelijke en politieke vragen. Enerzijds is de christen niet van de wereld; anderzijds staat hij toch midden in deze wereld. Hij heeft in deze wereld een taak en een roeping." Zie blz. 135.

Onze aanhalingen zijn fragmentarisch. We hopen er toch in geslaagd te zijn de zienswijze van drs. De Vries op een duidelijke wijze naar voren te brengen. Hij stelt zich krachtig teweer tegenover hen van wie hij vreest dat ze min of meer afbreuk doen aan wat we belijden in onze geschriften in overeenstemming met Gods Woord. Er gaat een getuigenis van dit boek uit, dat nodigt er nader kennis van te nemen.

B.

Contactbijeenkomst "Tussen Wal & Schip" D.V. zaterdag 13 juni a.s.

Zoals u wellicht weet richt het onderzoek-sproject "Tussen Wal & Schip" zich op vragen en moeilijkheden als gevolg van een verborgen handicap. Er is dus een belemmering binnenin een persoon, aan de buitenkant onzichtbaar maar een aanleiding voor vragen en soms zelfs voor problemen.

Verschillende mensen hebben een thema doorgegeven voor een contactbijeenkomst. Zaterdag 13 juni hopen we o.a. aandacht te besteden aan de volgende thema's: afasie, autisme, cara, diabetes. Er is ook belangstelling voor taal- en spraakstoornissen (als gevolg van bijv. een gespleten gehemelte) en M.B.D. bij (jong)- volwassenen. Dit kunnen eventueel ook onderwerpen worden voor deze dag.

Het is de bedoeling om na de gezamenlijke opening in groepjes uit elkaar te gaan. Elke groep heeft een ander onderwerp en de groepsleden hebben zich allemaal voor dat onderwerp aangemeld. Er kunnen ervaringen besproken worden met anderen die dezelfde zorgen, vragen of ervaringen hebben. Ook zal er besproken worden of het gewenst is meerdere activiteiten te organiseren, en wie of welke instelling daarvoor het meest geschikt zou zijn.

Belangstellenden die zelf betrokken zijn bij één van de onderwerpen die hierboven genoemd zijn kunnen, op donderdag, contact opnemen met mw. G.C. van Herwijnen, tel. 03480-20390 tst. 36.

Misschien is er een ander onderwerp (dat volgens u binnen het project past) waarover u contact wilt. Belt u gerust.

Aanmelden voor deze dag en voorstellen voor onderwerpen moeten ten spoedigste worden ingediend.

N.B. Door een overvloed van kopij is dit bericht niet eerder opgenomen.

B.

Pinksterappèl te Weesp, D.V. 2e Pinksterdag, 8 juni a.s.

De volgende sprekers hopen het geestelijke leven vanuit verschillende invalshoeken te belichten:

Ds. M. Vlietstra (Zeist): "De Heilige Geest verslaat"; ds. L.W. Bilkes (Ermelo): "De Heilige Geest verlost"; ds. J. Oosterbeek (Harderwijk): "De Heilige Geest vernieuwt".

Ds. T.M. Hofman zal de opening en de sluiting verzorgen. Een organist, trompettisten en een zangkoor verlenen hun medewerking. Ook zal er veel samen worden gezongen. De plaats zal zijn: De Nederlandse Hervormde Grote Kerk, Kerkstraat, Weesp.

De aanvangstijden zijn: 's middags om 14.30 uur (half drie en 's avonds om 19.00 uur (zeven uur).

De avondbijeenkomst zal tegen 20.30 uur (half negen) worden gesloten, zodat degenen die van ver komen nog op een redelijke tijd thuis kunnen zijn.

Koffie en frisdranken zijn (tegen betaling) te verkrijgen in het verenigingsgebouw naast de kerk.

B.

Voor de jeugd

Nehemia 35

Beste jongelui!

"Doch wij bouwden de muur, zodat de ganse muur samengevoegd werd tot zijn helft toe; want het hart des volks was om te werken. En het geschiedde als Sanballat en Tobia en de Arabieren en de Ammonieten en de Asdodieten hoorden, dat de verbetering aan de muren van Jeruzalem toenam, dat de scheuren begonnen gestopt te worden, zo ontstaken zij zeer, en maakten allen tezamen een verbintenis, dat zij zouden komen om tegen Jeruzalem te strijden, en een verbijstering daarin te maken. Maar wij baden tot onze God en zetten wacht tegen hen, dagen nacht, hunnenthalve."

Neh. 4 : 6-9.

We hebben geluisterd naar het gebed van Nehemia. Het was geen persoonlijk wraakgebed, doch het ging hem om de zaak en de eer des Heeren. Dit moeten wij altijd goed in de gaten houden. Persoonlijke wraakgevoelens mogen nooit een drijfveer zijn in het gebed. Want dan bedoelen we onszelf en niet de eer Gods. Die moet altijd op de voorgrond staan. Altijd! Hetzij dat ge eet, of hetzij dat ge drinkt, of hetzij dat ge iets anders doet, doet het alles tot eer van God. Daar is dan echt wel de Geest van God toe nodig. Want ieder die weet wat bidden is, zal moeten zeggen uit en van zichzelf niet te weten hoe hij bidden moet, namelijk op een Gode welbehagelijke wijze.

Door het gebed werd het volk gesterkt en Nehemia zelf ook. Het moet ons steeds weer treffen, als hij over het volk spreekt dat hij er zichzelf bij insluit. Hij is één met zijn volk. Hij was in het midden van hen als één die diende. Hij openbaarde daarin de Geest van Christus te hebben. En een ieder die tot leiding geven geroepen is, moet zich altijd gedragen in de Geest van Christus. Niet heersen, maar dienen. Dat kost zelfverloochening. Een hele opgaaft. Niettemin is het toch een eis.

Doch wij bouwden de muur.....

We zien hier twee dingen samen gaan, die we niet mogen scheiden. Dat is bidden en werken. En zijn mensen die denken dat het alleen met bidden te klaren is. Werken is er bij hen niet bij. Dat zijn geestelijke luijaards. Die krijgen nergens in het woord van God een goedkeuring. Wel een afkeuring. Ik denk b.v. aan Jacobus. Hij zegt: Toon uw geloof uit uw werken..... Want een geloof zonder de werken, is een dood geloof.

Daar zijn ook mensen die het alleen van het werken verwachten. Bidden acht men een

overbodige zaak. Men vindt het zelfs een belachelijke zaak. Wie bidt er tegenwoordig nog? Doch het is in Gods woord een geboden zaak. Onthoudt het altijd, vrienden, dat de Heere gezegd heeft: Zonder Mij kunt gij niets doen. En: Laat al uw begeerten, door bidden en smeken, met dankzegging bekend worden bij God. Hij wil van de huize Jacobs gebeden zijn. Op het gebed wil Hij krachten geven, om de arbeid te verrichten. Hun geeft Hij moed en krachten, die hopen op Hem wachten. Dat geloofde Nehemia en dat geloofden ook de bouwers. En daarom konden zij, ondanks alle haat van de zijde der vijanden, toch doorgaan de muren te bouwen. Laten we deze les ter harte blijven nemen. Het is in deze artikelen serie al meer gezegd. We komen deze dingen iedere keer weer tegen. Dat is geen nodeloze herhaling. Het geeft te kennen hoe het leven dagelijks dient te zijn..... Het is altijd weer: Bidt en Werkt. **Werkt en Bidt!**

Zo ging het werk gestadig door, zodat de ganse muur te samengevoegd werd, tot zijn helft toe. Dat wil zeggen, men was met het bouwen al op halve hoogte gekomen. Want het hart des volks was om te bouwen. Zij bouwden niet alleen met hun handen, doch zij deden het ook met hun hart. Daar moeten we ook maar niet over heen lezen. Want er zijn heel wat mensen die werken alleen maar met hun handen. Zij doen het niet van harte. Zij doen het omdat zij het moeten doen. Ieder weet dat dit de beste werkers niet zijn. Laten onze jonge mensen hier ook een voorbeeld aan nemen. Want ze leven in de wereld, waarin zo veel gewerkt wordt, zonder dat men het van harte doet. De verleiding is groot om met de massa mee te gaan. Als het niet naar de zin gaat, legt men het werk neer. Dat is natuurlijk een zaak die uit de boze genoemd moet worden. Een werk dat men van harte doet, doet men ook met liefde. Niet met tegenzin, maar met lust. Dan heb je in het werk ook plezier. En dat mag als een zegen worden gezien.

Dat men het werk van harte deed en dat de muur steeds hoger werd, werd ook door de vijanden gezien. Vijanden van God en van Zijn volk. Dat gaat altijd samen. Wie een vijand van God is, is het ook van Zijn volk. En omgekeerd geldt dit evenzeer. Wie een vijand is van het volk van God, moet weten dat hij het ook is van de God van dat volk. En dat is natuurlijk een zeer kwalijke zaak.

Zij steken de koppen bij elkaar. Sanballat, Tobia, de Arabieren onder leiding van Gesem, de Ammonieten en de Asdodieten. Deze Asdodieten zijn we in de geschiedenis van Nehemia nog niet tegengekomen. Zij zijn er bij gekomen. Zij worden zo genoemd naar de plaats van herkomst en dat is Asdod. En zoals jullie het weten kunnen is Asdod één van de Filistijnse steden. Zodat met de Asdodieten niets anders bedoeld worden dan de Filistijnen. En die behoorden van ouds tot de vijanden van het volk Israël. Nu is het echt wel de moeite waard om even te bekijken hoe de situatie was. Want Sanballat kwam vanuit het Noorden. De Ammonieten woonden vanuit Jeruzalem gezien in het oosten. De Arabieren moet je in het zuiden zoeken, en de Filistijnen in het westen. Zodat Jeruzalem door de vijanden omringd werd. Zij kwamen van alle kanten opzetten. Zij smeedden een samenzwering tegen Jeruzalem. Zij werden het er met elkander over eens, dat men met schelden en alleen maar kwaad worden, ook niet verder kwam. Er moest iets gedaan worden. Zij moesten nu maar eens tot de daad over gaan, want anders zou Nehemia met al die muurbouwers doorgaan. En dat mocht tot geen prijs. Zij nemen in hun voornemen list te baat. Want zij hadden gezegd, zo staat het in vers 11, zij zullen het niet weten noch zien, totdat wij in het midden van hen komen en slaan hen dood; also zullen wij het werk doen ophouden. Hun snode plan werd dus goed in elkaar gezet. Ze wilden de bouwers overvallen, heel stille-tjes, in de nacht, als men er niet op rekenen zou. En dan zou dat een grote verwarring onder de bouwers te weeg brengen. Men zou hen dan doodslaan, en dan zou het werk van zelf komen stil te liggen.

Doch schoon de heidenen samen, list op list beramen; God verbreekt hun raad. Schoon hun mogendheden, snode ontwerpen sme-

den, Hij belacht haar haat. Want het plan was uitgelekt. Dat blijkt uit het 9e vers, waar staat: Maar wij baden tot onze God en zetten wachten tegen hen in, dag en nacht, hunnenthalve.

Nehemia zag zich omringd door de vijanden van alle kant. Alle uitwegen waren als 't ware afgesloten. Men kon geen kant meer uit. De vijand kwam van alle kanten opzetten. Doch één weg konden zij niet afsluiten. En dat is de weg naar Boven, de weg naar God. Langs die weg, wat de weg van het gebed is, kon Nehemia om hulp vragen en langs diezelfde weg kon Nehemia ook hulp krijgen. Nehemia verstond wat in de psalmen staat: Roep Mij aan, in de dag der benauwdheid; Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eren. Wanneer dit in der waarheid gebeurt, is het Israëls God, Die krachten geeft en van Wie al het volk zijn sterkte heeft.....

We zien hier weer dat bidden en werken samen gaan. Want Nehemia zet ook wachten uit, dag en nacht, hunnenthalve, dat is uit oorzaak van de bedreiging. Daardoor werd, middelijkerwijs, een onverhoedse aanval verijdeld.

Opmerkelijk zijn in het 7e vers de woorden: En het geschiedde..... Dit zijn woorden die in de Bijbel menigmaal voorkomen. Het wijst op geschiedenis. Iets wat gebeurt, iets wat zich steeds weer herhaalt.

We zien daarom in de tijd waarin wij leven een herhaling van hetgeen hier staat beschreven. Want we hebben er al meer op gelet, dat Jeruzalem het beeld van de kerk vertoont. Nu, die wordt altijd omringd door de vijanden. Het is ook nu nog "de wereld rondom de kerk". Misschien zegt iemand: Het is nog veel erger: De wereld in de kerk. Ik kan zulk een opmerking begrijpen. De kerk kan ten deze van de wereld nog wat leren. Want als het gaat tégen de kerk, is de wereld één, hoe verschillend zij overigens ook is. We lezen dat ook in het Nieuwe Testament. Pilatus en Herodes mochten elkaar niet. Doch toen het tegen Jezus ging, werden zij beiden vrienden. En nu is de kracht van de kerk gebroken, omdat de eenheid zo zoek is. Daar is in de kerk een grenzeloze verdeeldheid. En dat is altijd in het voordeel van de vijand. Dat is natuurlijk een bedroevende zaak. Eenheid maakt macht en verdeeldheid ontkracht. Dat is in elke omstandigheid van het leven zo. Werd dit meer verstaan, er zou meer een waarlijk zoeken van elkander zijn, en er zou van de kerk ook meer kracht uitgaan.

De diepste oorzaak van alle kerkelijke ellende is, dat er zo weinig gewaakt en gebeden wordt. O zeker, vormelijk worden deze dingen nog wel gezegd en ook beoefend. Doch er gaat zo weinig of geen kracht van uit, omdat het wezenlijke ontbreekt. En daardoor hebben de vijanden vrij spel in de kerk. De gezindheid der wereld kun je er in vinden. Men gaat met de wereld mee. Men doet met de wereld mee. Men leeft met de geest van de tijd mee, doch de leiding van de Heilige Geest wordt gemist.

We leven in de buurt van pinksteren. Dat zijn de dagen waarop de uitstorting van de Heilige Geest wordt herdacht. Hoe is het nodig in deze geesteloze tijd, niet dat er holle kreten worden geslaakt, maar dat de hulp van de Heilige Geest wordt ingeroepen, opdat Die ons leiden zou. Dan worden er zondaren ontdekt. Dan komt er plaats voor de werking van de Heilige Geest, namelijk om Christus te verheerlijken. Want waar geen arme zondaren in de beleving zijn, daar is, menselijk gesproken, voor de Heilige Geest geen werk. Nu weet ik wel, dat de Heilige Geest alles werken moet. We moeten deze wetenschap echter niet gebruiken om ons in de hoek van de lijdelijkheid te verschansen. Want dan kunnen we met een dode orthodoxie rustig verloren gaan.

Dat daarom de bede in ons aller hart zal mogen leven:

Och, schonkt Gij mij de hulp van Uwen Geest

Mocht Die mij op mijn paân ten Leidsman strekken.

'k Hield dan Uw wet, dan leefd' ik onbevreesd

Dan zou geen schaamt' mijn aangezicht bedekken.

Wanneer ik steeds opmerkend waar' geweest,

Hoe Uw geboon mij tot Uw liefde wekken.

Uw aller vriend,

Ds. H.C. v.d. Ent.

Boekbesprekingen

Boeken van B.V. Uitgeverij "De Banier", Bregittenstraat 1, Utrecht, tel. 030-313377.

1. **Langs 's Heeren wegen** door Ds. J.J. Poort. De schrijver bezoekt Turkije, Israël, Jordanië, Griekenland, Malta en Italië, op zoek naar bijbelse plaatsen. Hij geeft in dit boek weer wat hij gezien heeft en welke indrukken alles op hem heeft gemaakt. Hij schrijft zeer onderhoudend en neemt ons mee naar de plaatsen en streken die hij bezoekt. Hij laat daarbij de Schrift spreken. Dat is van waarde, want daardoor komen de beschrijvingen in bijbels licht te staan.

We moeten niet denken aan een reisverslag, maar aan afzonderlijke artikelen, in totaal 25. We willen er enkele noemen: 1. Aan de Jabbok: Israël behoort ons toe, 2. Op Cos: Imposant wat Paulus daar niet deed; 3. Corinthen en Krith: niet iedere bron valt droog, 4. In Appiusmarkt en Drie Tabernen dankte Paulus.

Er staan vele foto's in dit boek. Dat maakt dat we ons gemakkelijker een voorstelling kunnen maken van veel dingen die Ds. Poort beschrijft. Vooral voor liefhebbers van bijbelse oudheden biedt dit boek veel. We willen het van harte aanbevelen. Het is in groot formaat uitgegeven, ziet er keurig verzorgd uit, telt 80 blz. en kost gebonden f 22,50.

2. **Woorden van wijsheid voor het dagelijks leven** van C.H. Spurgeon.

Dit boekje, in klein formaat uitgegeven, bevat ruim dertig korte overdenkingen van deze bekende prediker. We willen iets van de inhoudsopgave overnemen: 1. Wat is hoogmoed?, 2. Goede werken en gebroken sleutels, 3. De man met twee gezichten, 4. Een toneelstuk in vijf bedrijven. Daaruit zien we de grote verscheidenheid. Spurgeon blijft ontdekkend, waarschuwend en onderwijzend. We willen een klein stukje overnemen, te vinden op blz. 81: Het enige gevoel nu dat ik ooit wil hebben is alleen dit; ik wil voelen dat ik een zondaar ben en dat Christus mijn Heiland is. U kunt al uw visioenen, geestvervoeringen, zielsverrukkingen en dansen houden; het enige gevoel dat ik wens te hebben is een diep berouw en een nederig geloof; en als u, arme zondaar, dat hebt bent u gered. Het boekje telt 140 blz. en kost f 6,75.

3. **De kleding van Jezus** door Ds. C. Trouwborst.

We moeten bij deze titel niet denken aan een uiteenzetting van de wijze waarop de Joden in die dagen en dus ook de Heere Jezus gekleed gingen, maar aan een boekje met meditatieve gedachten vanuit wat Jezus als de Messias als kleding droeg, zoals vermeld in het Nieuwe Testament. De achtergrond van dit boek vormt de voorbereiding voor preekstof, waarbij de aandacht viel op de kleding van Jezus.

Ds. Trouwborst weet onderhoudend te schrijven. Hij brengt allerlei mooie gedachten naar voren. Het komt ons echter voor dat hij te veel beschouwender wijze spreekt, zonder aansluiting te zoeken bij het werk des Heeren in het hart van zondaren. Daartoe richt hij zich te veel op de gemeente en niet in het bijzonder op hen die op de leerschool des Geestes zijn. Dat neemt niet weg dat we er wel wat uit kunnen leren. Het boek bevat 13 meditaties, het telt 90 blz. en kost f 9,75.

4. **De Christenreis naar de eeuwigheid** door John Bunyan.

Dit is een nieuwe uitgave van het bekende boek van de eveneens algemeen bekende evangelieprediker, die om de naam en zaak des Heeren vele jaren in de gevangenis doorbracht en daardoor gelegenheid had om vele boeken te schrijven. De Pelgrimsreis is wel het meest bekende boek van hem. Daarin beschrijft Bunyan de reis van Christen uit de stad verderf naar het hemelse Jeruzalem. Hij maakt onderweg veel mee. Bunyan beschrijft het alles op een zinnebeeldige wijze. Steeds weer geeft dit predikers aanleiding

om in gemeentelijke samenkomsten de Christenreis te behandelen.

We hebben hier te maken met een uitgave, in de huidige spelling overgezet door A. Bolhuis. Het is een boek in klein formaat, in kleine letter, zonder verdeling in hoofdstukken, met een aantal oude tekeningen, in een mooie rode band. Het geheel maakt een voortreffelijke indruk, geheel in overeenstemming met de waarde van dit werk van Bunyan. Het boek telt precies 200 blz. De bladzijden 190 en 191 zijn verwisseld. Het boekje kost f 9,75.

B.

Uitgave van Den Hertog B.V.

Postbus 150, 3990 DD Houten, tel. 03403-73434.

Levensbeschrijving en bekering van Anna Katharina Merks.

Dit boekje omvat een getrouw verhaal van al hetgeen met haar is voorgevallen in de gevangenis vanaf 5 juli 1763 tot op de 19e van die maand, toen zij door de Justitie te Rotterdam is terechtgesteld. We hebben hier te maken met een herziene uitgave, waarin een toelichting over dit proces en meer gegevens over haar leven voorkomen.

In een *Ten geleide* lezen we: "De levensgeschiedenis van Anna Katharina Merks, die in 1763 verscheen, beleefde ruim twee eeuwen lang regelmatig herdrukken. Het verhaal handelt over een onecht kind van roomse huize dat op jonge leeftijd al wees werd. Aan zichzelf overgelaten leidde ze een zwerfend leven. Tenslotte trachtte zij door diefstallen in haar levensonderhoud te voorzien. Uiteindelijk werd zij betrapt, gevangen genomen en ter dood veroordeeld. We kunnen ons in deze tijd zo'n veroordeling voor een aantal kleine inbraken en diefstallen niet meer voorstellen. Dit boekje kreeg echter niet zoveel belangstelling omdat men de veroordeling te zwaar vond, dat vond ieder in die tijd normaal. Maar het trok de aandacht omdat Gods genadewerk in het hart van deze jonge vrouw zo krachtig openbaar kwam. Tot een duidelijker begrip van een aantal feiten in dit boekje beschreven, geven we in dit "Ten geleide" enkele nadere gegevens over het leven en het proces van veroordeling van Anna Katharina Merks."

In het *Ten geleide* lezen we o.a. een ander omtrent de ziekenbezoekers die haar regelmatig bezochten, en wel Ary Goedhart en Leendert van 't Hof. Hun namen komen voor op de lijst van catechiseermeesters van de Hervormde gemeente van Rotterdam.

In het boekje vinden we een volledig verslag van de bezoeken die deze ziekenbezoekers bij haar hebben afgelegd. De Heere heeft deze arbeid van beide mannen willen zegenen. Vlak voor de voltrekking van het vonnis gaf zij nog een vrijmoedig getuigenis. Haar grond was alleen de volmaakte borggerechtigheid van Christus.

Na de levensbeschrijving volgt een gedicht van Theophrastus over haar leven en bekering. Het is een zeer lezenswaardig boekje van 92 blz., dat we van harte kunnen aanbevelen. Het kost f 13,90.

B.

Meditatie-serie: Korenaren uit volle oogst

Kort geleden verscheen er weer een cassette met twee meditaties.

De ene is van ds. C.J. Klop, Hervormd predikant te Elst. Deze gaat over Hebr. 11 : 8-10: de geloofsverwachting van Abraham. We hebben al eerder eens een meditatie van deze predikant aangekondigd. Op een eenvoudige wijze zoekt hij ook in deze meditatie Gods Woord te laten spreken. Abraham had een goede geloofsverwachting en daarmee is hij niet beschaamd uitgekomen. De psalmen, die de meditatie omlijsten, zijn 89 : 1 en 119 : 25.

De andere meditatie is van ds. J. Westerink, Chr. Geref. predikant, nu nog te Urk. Hij heeft echter een beroep aangenomen naar Bunschoten. Deze predikant mediteert over Openbaring 8 : 1-5: Stilte in de hemel. Deze korte aanduiding zegt al genoeg om onze belangstelling op te wekken. Het is niet de eerste meditatie van ds. Westerink in deze serie. Hij weet gedachten naar voren te brengen, die moeten toespreken. Deze medi-

tatie is omlijst door de psalmen 130 : 4 en 89 : 4.

We kunnen deze meditaties aanbevelen. Ze vragen aandacht en de Heere kan het beluisteren tot zegen stellen.

De prijs van de cassette is f 21,90. De cassette is onder de aanduiding van 87.GH.267 te bestellen bij Gouden Harpen, boekhandel G.J. van Horssen, postbus 18, 3770 AA Barneveld, tel. 03420-93084.

B.

SCHOOLBIJBEL

in de Statenvertaling.
Ook goed als HANDBIJBEL te gebruiken

Met verklarende woordenlijst en 11 landkaartjes in kleur, handig formaat 10,6x15,9 cm, in stevige omslag, met Psalmen en Formulieren **f 29,50**

dito, zonder Psalmen en Formulieren **f 24,50**

• Aan kwaliteit papier en bindwerk is veel zorg besteed.

Verkrijgbaar in de boekhandel, of rechtstreeks te bestellen (zonder postzegel) bij

**GEREFORMEERDE
BIJBELSTICHTING**

ANTWOORDNR. 18 3300 WB DORDRECHT

WESTKAPELLE TE HUUR

Vakantiehuis en luxe sta-caravan op zeer mooi en rustig plekje op boerderij bij het strand.
Telefoon 01187 - 1441

ONRUST? ANGST? PRIKKELBAAR?

Onze geheel plantaardige zenuwtabletjes hebben een rustgevend en kalmerende werking. Gewenning is ook bij langdurig gebruik niet te vrezen. Kuur voor een maand f 20,-.

DROGISTERIJ SIKKING

Barvoetestraat 5,
2011 WL Haarlem
Tel. 023 - 312882/
324606.
Postgiro 190609.

Volledig pension aangeboden in het landelijk dorp Kesteren in de Betuwe, 3 km. van Rhenen.

PENSION DE TEEL

Familie Knuivers,
Boveneindsestraat 14,
4041 EJ Kesteren,
tel. 08886-1687

Schoenreparatie en sleutelbar "FIDELIO"

De vakman voor uw schoenreparatie. Kwaliteit en service voor een redelijke prijs.

SCHOENEN
SCHOENREPARATIE
SLEUTELS-LEDERWAREN
Diamantplein 64 - Leiden

Wel eens op TEXEL geweest?

Beslist de moeite waard. Bos, duinen, zee, vogelbroedplaatsen, visgelegenheden, etc., en ... rust.

U kunt op
'DE VERRASSING'
gebruik maken van

volledig pension voor groot en klein.

Prijzen v.a. f 285,- p.w.

Of u kunt kiezen voor een bungalow met alle comfort of sta-caravan.

Voor 60-plussers speciale voor- en naseizoenprijzen.

Vraag vrijblijvend onze kleurenfolder aan.
Tel. 02223-661 of 391.

Papoeafonds

Ede
Postgiro 243000

Secretariaat

Van Randwijcklaan 104
3815 MT Amersfoort
Telefoon 033-728690

Help

Papoea's in Nood